

Kmečka trgovina

Žitne cene zopet rastejo

Pretirano naraščanje cen pšenice in moke je ponehalo, ko je država zagrozila, da bo uvozila 1000 vagonov pšenice iz inozemstva ter jo bo prodala po nizki ceni. Ker pa teh 1000 vagonov še nikjer ni, so začele cene zopet naraščati ter so se v tednu enega tedna dvignile na novosadski borzi od 230 din na 245 din za 100 kg. Tudi cena moke je šla navzgor ter zahtevajo za njo mlinci v Banatu 360 din za 100 kg. Sedanji dvig je posledica tega, ker pšenice na trgu sploh ni za dobiti. Precejšnje zaloge je še imajo bogati banatski kmetje, ki pa nočejo poprej prodajati, dokler ne bodo videli, kakšna bo letošnja žetva. Če sedaj pa se prodaja nova pšenica, ki je še v klasju, po 170 din za 100 kg, torej za celih 70 din dražje, kakor je cena pšenice na svetovnem trgu. Letošnja letina pa kaže zelo dobro ter bo preostalo za izvoz kakih 15.000 vagonov nove pšenice.

Konji

Na ptujskem sejmu so bili konji od 1000 do 4500 din komad, šrebeta pa po 1000—2600 din komad.

Živina

Na zadnjih sejmih so bile dosežene sledeče cene: Konjice: voli I. vrste 4—5 din, II. vrste 3.50; telice I. 4.50, II. 4; krave I. 3.50, II. 3.—, III. 2.50; teleta I. 5—5.50, II. 4.50—5. — Brežice: voli I. 5.50, II. 5, III. 3.50; telice I. 5.50, II. 4.50, III. 3.50; krave I. 4.50, II. 3.50, III. 2; teleta I. 5.50, II. 4.50. — Krško: voli I. 6, II. 5, III. 4; telice I. 6, II. 5, III. 4; krave I. 5, II. 4, III. 3; teleta I. 6—7, II. 5—7. — Murska Sobota: voli I. 5.50—6.50, II. 4.50—5, III. 4; telice I. 6.50, II. 4.50—5.50, III. 4; krave I. 3.50—4, II. 3, III. 2—2.50; teleta I. 6, II. 5. — Ptuj: voli 3.50 do 5.50 din; krave 1.75—4; bikli 3.50—4.25; junci 3.25—4.50; telice 4—5.50, teleta 6—6.75. — Maribor: debeli voli (za 1 kg žive teže) od 4.50 do 5.50 din, poldebili voli 3.50—4.50, plemenski voli 4.60—6.10, bikli za klanje 3.50—5; klavne krave debele 4—5.25, plemenske krave 3.50—4.50, krave za klobasarije 2.50—3.50, mlezne krave 4—5, breje krave 3.50—4.75; mlada živina 4.50—6; teleta 5—6. — Kranj: voli I. vrste 6, II. vrste 5.50, III. vrste 5; telice I. vrste 6, II. vrste 5.50, III. vrste 5; krave I. vrste 4.50, II. vrste 4, III. vrste 3.50; teleta I. vrste 7.50, II. vrste 7 din. Kakor je iz navedenih cen razvidno, je bila kupčija na zadnjih sejmih preje slaba, kot dobra. Bilo je povsod le malo kupcev, pa tudi ponudba je bila bolj slaba. Junij je pač vedno eden naj-

slabih mesecev za živinsko trgovino. Cene živine niso preveč stalne.

Svinje

Trgovina s svinjami pa je v nasprotju s trgovino z govejo živino še vedno zelo živahna in — kar je še najbolj razveseljivo — cene še vedno rastejo. Na zadnjem mariborskem svinjskem sejmu so se prodajali mladi 5—8 tednov stari prašički še po 85—115 (na predzadnjem sejmu še po 80—100), 7—9 tednov stari so bili po 120 do 150, 3—4 mesece stari po 170—240 (na predzadnjem sejmu še 150—200), 5—7 mesecev stari po 200—450, 8—10 mesecev stari po 440—500, 1 leto 710—820, 1 kg žive teže po 6.50—7.75, 1 kg mrtve teže po 8.50—11.25. Na Gorenjskem se prodajajo prašiči špeharji po 10.50, pršutarji po 8 din za kg žive teže, v Posavju so špeharji po 9—11, pršutarji po 6—10 din, v Prekmurju špeharji 10—11, pršutarji po 8—9 din kg žive teže. Na ptujskem svinjskem sejmu so se prodajali pršutarji po 7—7.75, debele svinje po 8.50, plemenske svinje po 6—7.75 za kg žive teže, mladi pujski 6—12 tednov stari po 100—150 din za glavo.

Surove kože, ovčja volna

Goveje surove kože so po 10—12 din, telečje kože po 12—14 din, svinjske po 6—8 din za kg. Oprana ovčja volna je po 35—38 din, neoprana volna pa po 28—32 din za kg.

Mariborski trg

Na mariborski trg 18. junija so pripeljali 19 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso so prodajali po 12—14 din, slanino po 13—14. Kmetje so pripeljali štiri voze sena 45—60, dva detelje 50 do 55, tri slame 30—35, en voz škopa (šopek 2), osem voz krompirja 1.50—2 (novi krompir 1 kg 4—6 din) in štiri vreče česna 5.50—6 din. Zelje (komad) 2—6, kislja repa 1—6, zelena paprika 1 do 10, karfiyola 1—6, ohrovt 1—6, hren 8—10, paradizniki 8—12, špargej 8—10, koleraba 6—8, fižol v stročju 6—8, grah v stročju 2—3. Jabotka 14—16, suhe slive 10—14, češnje 4—8, črnice 3—5, tuje marelice 12, beli orehi 8, luščeni 32, jagode 8—12. Na trgu je bilo šest vreč pšenice 2, sedem rži 2, osem ječmena 1.75—2, 12 koruze 1.50, osem ovsu 1.25, devet prosu 1.75—2, osem ajde 1.50, štiri prosnoga pšena 3.50—4, 15 fižola 1.50 do 2.50. Mleko 1.50—2, smetana 10, sirovo maslo 22—24, čajno 28—32, prinesli so 214 kokoši 18 do 25, 1056 piščancev 15—60, šest gosi 40—45, dva purana 65—70, 15 rac 15—20 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Komisija radi postavitve majhne lesene drvarnice. L. M. B. Tudi za postavitev majhne lesene drvarnice je potrebno stavbno dovoljenje, valed češar je občina upravičena izvršiti komisijonelni ogled. Le z lepega (prošnjo) boste morda dosegli, da občina ogled opusti, po zakonu se pa komisija ne morete ubraniti.

Prilpesestvovanje pašnika; vstetje asnovanja od strani prednikov. I. B. Lastninska pravica do pašnika se lahko prilpesestvuje a 30 letnim javnim izključnim hasnovanjem; brez aile in brez prošnje, pri čemur se leta hasnovanja posameznikov (pravnih prednikov in naslednikov) vračunajo. Kdor prilpesestvuje kako pravico, temu seve ni treba nikake pogodbe; okolnost, da je njegov prednik umrl, tudi ni važna. Ako prilpesestvovalec vztraja na prilpesestovanju lastninski pravici do Vaše pašnika, oskrbite prepis lastninske pravice v zemljiški knjigi nanj, da ne boste še naprej plačevali zemljiškega davka. Stroške naj plača prilpesestvovalec. — Vašega drugega vprašanja žal nisimo razumeli in nam morate stvar boljše opisati. Ako Vam je rudnik z odkopi pokvaril vodnjak, naj pač napravi drugega in plača eventualno odškodnino. Kakšna vknjižba Vam grozi? Kaj naj pomeni vknjižba na stari vodnjak? Kaka pravica bi se naj vknjižila?

Prisilno ometanje dimnih odvodov po dimnikarju. Feliks S. Dimnikar hoče vsak drugi mesec očistiti Vaše dimnike in računa po 15 din. Vprašate, ali smete to delo opraviti sami, zlasti, ker potrebujete denar za nujnejše potrebe. — Po določbah pravilnika za izrčešvanje dimnikarskega obrta sme kurilne naprave in dimne

odvode ometati samo upravičeni dimnikar osebno in je za delo osebno odgovoren. Ako dela ne opravlja osebno, mora postaviti poslovodjo po zakonu. Ometanje se mora v Vaši občini izvršiti res vsaka dva meseca. Pristopljena je oblastveno določena; ali znaša res 15 din, povprašajte sami pri občini.

Spor radi meje — hasnovanje v loku. I. B. v B. Ako ste Vi, vštveti Vaše posestne prednike, hasnovali mejno parcelo v loku že 35 let javno, brez prošnje in sile, ste dotični kos, ki sega preko ravne (zračne) črte, prilpesestvovali. Ako pride do sodne ureditve meje, morate tu prilpesestvanje uveljaviti, predlagajoč zadevne dokazne. V podrejeni vrsti navajajte, da ste — preden je prišlo do sedanjega spora — Vi mirno hasnovali parcelo v loku, torej bili v zadnji mirni posesti spornega kosa parcele. Kolikor ni dokazana močnejša pravica, se namreč meja določi po zadnji mirni posesti; če se pa ta ne da ugotoviti, se sporni mejni prostor razdeli po pravilni oceni sodišča. — Moč lahko zastopa ženo-posestnico, čeprav sam ni posestnik. — Ničče, čeprav je član komisije, ne sme druge zasmehovati ali imeti za norca; ako vsebuje zadevno dejanje znake žaljenja časti, je dopustna tožba, in sicer najpozneje v treh mesecih po zagraženju žalitvi. — Po občem drž. zakonu ne sme ničče svojega zemljišča tako poglobiti, da izgubi radi tega sosedovo zemljišče potrebno oporo, razen če posestnik zemljišča poskrbi za drugačno zadostno utrditev.

Kočar bi se rad obranil kuluka. Lovro M. Ne zdli se Vam prav, da morate ravno toliko dni opravljati občinski kuluk kakor sosed, ki ima večje posestvo. — Po zakonu so h kuluku —

psebnemu delu — zavezani vsi za delo sposobni mošči prebivalci dotične občine v starosti od 11 do 55 let ne glede na to, koliko posestva imajo. Občina sme odrediti vsakemu tri dni dela v enem letu. Oni pa, ki imajo večja posestva (ali ki plačujejo nad 200 din neposrednega davka letno), morajo delati več dni ali plačati večji odkupnino.

Izstop iz katoliške cerkve in poroka po drug veri. Isti. Po državnih zakonih Vam izstop iz katoliške cerkve ni prepovedan. Ako pa ste s kot katoličan poročili in bi se hoteli vnovič poročiti, še preden Vam je prva žena umrla, Vam državna oblast kot katoličanu nove poroke ne dovolila. Nekateri si pomagajo tako, da izstopijo iz katoliške cerkve, dosežejo razvezo prvoga za koga pri kakem drugoverskem cerkvenem sodišču in potem sklenejo pred drugoverskim dušebrižnikom drug zakon. Tak postopek državna oblast zazenkrat še dopušča radi neurejenosti pravnih razmer in neenotne zakonodaje; sodišča pa so že ponovno izrečla tak drug zakon za neveljaven. — Staščica katoliške cerkve Vam najbrž ni treba natančneje razkladati: gre za odpad od vere, drug zakon je navaden konkulbinat; izobčen iz katoliške cerkve je celo tisti, ki se (čeprav kot samec ali vdovec) poroči pred nekakškim dušebrižnikom!

Vzdrževanje jahalnega konja. A. S. v N. Ako je Vaš sin razporejen, da vrši službo pri konjenici, ste res po členu 234, točka 2, Zakona o ustrojstvu vojske in mornarice dolžni oskrbeti mu konja in sedlo ali pa plačati za konja 3000 din in za sedlo 1000 din vojaški oblasti — a po novelirani določbi le, ako plačate najmanj 800 din neposrednih davkov (zemljarine). Upamo, da Vas k nabavi ne bodo silili, ako plačate res manj osnovnega davka; pritožiti bi se Vam trehale šele, ako bi Vas morda že rubili v izterjavo nadomestka v denarju.

Odškodnina za ovco, ki jo je pes poškodoval. Alojz D. Po zakonu je dotičnik, ki je zanemarljivo psa zavaroval, odgovoren za škodo, ki jo je pes prizadejal. Kako zavarovanje je v posameznem primeru potrebno, odvisi od okolnosti. Lastnik psa jamči za škodo, ako je varstvo prepustil svojemu uslužbencu in je škoda nastala valed krivde uslužbenca. Ako pa je bil dotičnik, ki je imel psa takrat, ko je odal Vašo ovco, se seboje, morda rejec psa, tedaj bi lastnik odgovarjal za škodo, le, ako ga zadene krivda v izšteri rejca. — Po kazenskem zakonu je kaznjiv le dotičnik, ki je vedel, da je pes popadljiv, pa je opustil psa tako zavarovati, da ne bi mogel nikogar poškodovati. — V Vašem primeru se je očitno vršila doslej razprava le pred kazenskim sodnikom. Okolnost, da je bil spremljevalec psa oproščen, Vam ne brani tožiti pred civilnim sodnikom spremljevalca in eventuelno lastnika psa na plačilo odškodnine za prisilno zaklano ovco. Odvetnika ne potrebujete, marveč morete težbo vložiti ustno na zapisnik kak uradni dan. Odškodninska tožba zastara v treh letih.

Prepoved novega sajenja šmarnice in izabela. K. I. K. Okolnost, da za to prepoved, ki obstoja že od leta 1921, niste vedeli, Vas žal ne opravičuje. Res ste dolžni po členu 48 fin. zakona za leto 1934—35 porvati samorodne trte (hebridli, otelo) iz zemlje, ker sicer store to oblastva. — Zagrožena denarna kazen je tudi utemeljena, čeprav ni določena ne v citiranem fin. zakonu ne v zakonu o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva iz leta 1921; upravsna oblast sme namreč kaznovati vsakogar, ki ne izpolni katerekoli oblastne zapovedi, odnosno ravna proti prepovedi. — Okolnost, da v Vašem okolišu cepijene trte ne uspevajo in da nameravate pridelano šmarnico le zase uporabiti, Vas ne opravičuje in je neupoštevna.

O uredbi o mžljanju dolgov. N. J. v P. Na vprašanje, ali se upošteva pri določitvi vprašanja, kdo je v boljšem gmotnem položaju, le velikost posestva, Vam odgovarjamo, da se mora upoštevati celotno premoženjsko stanje, torej tudi govtovino, eventuelne terjatve, vsakovrstne dohodke, nadalje vse izdatke (več nepreskrbljenih otrok, eventuelna dolžnost skrbeti za starše ali preužitkarje, boleznj in podobno).

Prodaja strelododov. Florjan N. na U. g. Ne spominjamo se, o katerem trgovcu, odnosno prodajalcu strelododov po nizki ceni smo pred leti pisali, menimo pa, da ima v Mariboru med Slovencev tvrdka Pinter in Lenard na Aleksandrovi cesti največjo zalogo in Vam bo lahko poslala cenik. — Pred inštalaterji, odnosno pregledovalci strelododov Vas pa moramo svariti, ker je med njimi nekaj nezanesljivih. Strokovnjak je Urban Adolf, Smoletova ulica 8.